

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ

БЕЛОРУССКИЙ ГОСУДАРСТВЕННЫЙ УНИВЕРСИТЕТ

**ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ИНСТИТУТ УПРАВЛЕНИЯ
И СОЦИАЛЬНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ**

Кафедра управления финансами

**КИСЕЛЬ
Екатерина Сергеевна**

**ВНЕШНЕЕ ЗАИМСТВОВАНИЕ И ЭКОНОМИЧЕСКОЕ РАЗВИТИЕ
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ НА СОВРЕМЕННОМ ЭТАПЕ**

Магистерская диссертация

Специальность 1-25 81 04 «Финансы и кредит»

**Научный руководитель
Бондаренко Наталья Николаевна
кандидат экономических наук,
доцент**

Допущена к защите

«__» ____ 2018 г.

Зав. кафедрой управления финансами

_____ М.Л. Зеленкевич

кандидат экономических наук, доцент

Минск, 2018

ОГЛАВЛЕНИЕ

ВВЕДЕНИЕ.....	4
ГЛАВА 1 ЭКОНОМИЧЕСКОЕ СОДЕРЖАНИЕ	
ГОСУДАРСТВЕННОГО ДОЛГА.....	5
1.1 Понятие, причины и последствия государственного долга.....	5
1.2 Факторы формирования государственного долга.....	11
1.3 Индикаторы для оценки внешнего долга.....	20
1.4 Бюджетный дефицит как основа формирования государственного долга	23
ГЛАВА 2 АНАЛИЗ ВНЕШНЕГО ЗАИМСТВОВАНИЯ	
РЕСПУБЛИКИ БЕЛАРУСЬ.....	33
2.1 Анализ внешнего долга Республики Беларусь	33
2.2 Анализ влияния состояния государственного бюджета на размер внешнего заимствования	44
ГЛАВА 3 ПУТИ МИНИМИЗАЦИИ ВНЕШНЕЙ	
ЗАДОЛЖЕННОСТИ.....	66
3.1 Зарубежный опыт минимизации внешней задолженности.....	66
3.2 Управление государственным долгом в зарубежных странах.....	79
3.3 Возможность применения зарубежного опыта по минимизации внешней задолженности в условиях Республики Беларусь.....	88
ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....	99
СПИСОК ИСПОЛЬЗОВАННЫХ ИСТОЧНИКОВ.....	102

ОБЩАЯ ХАРАКТЕРИСТИКА РАБОТЫ

Магистерская диссертация: 106 с., 28 рис., 53 источника.

Ключевые слова: ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ДОЛГ, ГОСУДАРСТВЕННЫЙ БЮДЖЕТ, ВНЕШНЕЕ ЗАИМСТВОВАНИЕ, УПРАВЛЕНИЕ ГОСДОЛГОМ.

Объект исследования – государственный долг Республики Беларусь.

Предмет исследования – состав, структура и динамика государственного долга Республики Беларусь, а также основные методы его минимизации.

Цель диссертации – изучить зарубежный опыт по минимизации внешней задолженности и оценить возможность его применения в условиях Республики Беларусь.

В процессе работы были выявлены факторы формирования внешнего долга, описаны индикаторы оценки внешнего долга, исследованы виды государственного долга, методы регулирования дефицита бюджета и государственного долга, а также их применения различными странами. Областью возможного практического применения являются рекомендации по минимизации внешнего заимствования Республики Беларусь.

Элементом научной новизны полученных результатов является:

1. Сформирована, обусловлена и описана совокупность факторов, определяющих размер внешнего заимствования страны. Новизна заключается в том, что в отечественной экономической литературе такая система факторов либо отсутствует, либо приводится разрозненно без описания.

2. Предложены пути минимизации внешней задолженности Республики Беларусь на основе анализа опыта зарубежных стран. Новизна заключается в том, что предлагаемые автором мероприятия успешно осуществляются в других странах, а в условия Республики Беларусь опробованы не были.

Автор работы подтверждает, что приведенный в ней расчетно-аналитический материал правильно и объективно отражает состояние исследуемого процесса, а все заимствованные из литературных и других источников теоретические, методологические положения и концепции сопровождаются ссылками на их авторов.

АГУЛЬНАЯ ХАРАКТАРЫСТЫКА РАБОТЫ

Магістарская дысертацыя: 106 с., 28 мал., 53 крыніцы.

Ключавыя слова: ДЗЯРЖАЎНЫ ДОЎГ, ДЗЯРЖАЎНЫ БЮДЖЭТ, ЗНЕШНІЯ ЗАПАЗЫЧАННІ, КІРАВАННЕ ДЗЯРЖДОЎГАМ.

Аб'ект даследавання – дзяржаўны доўг Рэспублікі Беларусь.

Прадмет даследавання – склад, структура і дынаміка дзяржаўнага доўгу Рэспублікі Беларусь, а таксама асноўныя метады яго мінімізацыі.

Мэта дысертацыі – вывучыць замежны вопыт па мінімізацыі зневажнай запазычанасці і ацаніць магчымасць яго прымянення ва ўмовах Рэспублікі Беларусь.

У працэсе работы былі выяўлены фактары фарміравання зневажнага доўгу, апісаны індыкатары ацэнкі зневажнага доўгу, даследаваныя віды дзяржаўнага доўгу, метады рэгулявання дэфіцыту бюджету і дзяржаўнага доўгу, а таксама іх прымянення рознымі краінамі Вобласцю магчымага практычнага прымянення з'яўляюцца рэкамендацыі па мінімізацыі зневажнай пазыкі Рэспублікі Беларусь.

Элементам навуковай навізны атрыманых вынікаў з'яўляецца:

1. Сфарміравана, абумоўленая і апісана сукупнасць фактараў, якія вызначаюць памер зневажнай пазыкі краіны. Навізна заключаецца ў тым, што ў айчыннай эканамічнай літаратуры такая сістэма фактараў альбо адсутнічае, альбо прыводзіцца разрознена без апісання.

2. Пропанаваны шляхі мінімізацыі зневажнай запазычанасці Рэспублікі Беларусь на аснове аналізу вопыту замежных краін. Навізна заключаецца ў тым, што пропанаваныя аўтарам мерапрыемствы паспяхова ажыццяўляюцца ў іншых краінах, а ва ўмовы Рэспублікі Беларусь апрабаваныя не былі.

Аўтар працы пацвярджае, што прыведзены ў ёй разлікова-аналітычны матэрыял правільна і аб'ектыўна адлюстроўвае стан доследнага працэсу, а ўсе запазычаныя з літаратурных і іншых крыніц тэарэтычныя, метадалагічныя палажэнні і канцепцыі суправаджаюцца спасылкамі на іх аўтараў.

GENERAL CHARACTERISTICS OF THE WORK

Master's thesis: 106 p., 28 pic., 53 sources.

Keywords: PUBLIC SECTOR DEBT, NATIONAL BUDGET, EXTERNAL LOANS, PUBLIC DEBT MANAGEMENT.

The target of research – public debt of the Republic of Belarus.

The subject of research – composition, structure и dynamics of the public debt of the Republic of Belarus as well as the basic method of its minimization.

The goal of the thesis – to study the foreign experience of external debt minimization and to estimate the possibility of its appliance in the conditions of the Republic of Belarus.

The factors of the generation of the public debt were found, the types of the public debts and the methods of budget deficit regulation were studied as well as their appliance by different states. The area its possible practical appliance are the recommendations for the minimization of the external loan of the Republic of Belarus.

Scientific novelty of the paper:

1. Combination of factors that determine the size of the external loan was formulated and defined. The novelty is in the fact that the national economics literature such a system of the factors is absent or presented discretely without a description.

2. The ways of the minimization of the external debts of the Republic of Belarus based on the analysis of the experience of the foreign states were offered. The novelty is in the fact that the measures offered by the author are carried out successfully in the other states and in the context of the Republic of Belarus were not given a try.

The author of the paper confirms that the provided calculation and analysis material reflects objectively the state of the process under study, all the aspects and conceptions borrowed from literature, and other sources come with the reference to its author.